

„Držme se toho, co vyznáváme“

Hošťálková 10. 3. 2019

Písně: 32, 205, 252, 682, 253

Čtení z Písma: ev. Matouše 4, 1 - 11; 1.ep.Korintským 1, 18 - 25

Text kázání: ep. Židům 4, 14

Milí bratři a sestry,

postní období nás opět zve, abychom se znovu soustředili na Ježíšovo utrpení a jeho kříž. Četli jsme oddíl o Ježíšově pokušení na poušti, které předchází celému jeho příběhu. Ježíš se čtyřicet dní a čtyřicet nocí postil, než se pokušení dostavilo. Tento údaj také vymezuje postní dobu na šest týdnů a tak je také zakotvena v křesťanské tradici. Má tím být podtrženo, že věříme v Krista ukřižovaného.

Není to ale tak snadné, jak se to řekne nebo vyzná ve vyznání víry: **„Trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel...“** Od samého začátku působilo křesťanům toto vyznání jen samé nesnáze. Vždyť co je možné čekat od toho, který skončil na kříži, tak neslavně? Je vůbec možné, abychom od něj mohli čekat záchranu jako od Spasitele celého světa? Byl Synem Božím, když jeho cesta vedla na kříž? Jedna prostá žena vyjádřila své rozpaky nad tím velmi svérázně: *„Co by to bylo za otce, který by nechal svého syna takto ponížít, trpět a umírat?!“*

Pro lidi je jednoduše kříž znamením prohry a konce. Opravdu není tak snadné v dnešním světě vyznávat, že jsme svěřili svůj život i své naděje Tomu, který bezmocně zemřel na kříži. Není to ale těžké teprve dnes. Již v prvních desetiletích a staletích byli Kristovi následovníci pro tuto víru a vyznání v posměchu a stávali se terčem útoků. Připomeňme si postesknutí apoštola Pavla: **„...ukřižovaný Kristus je pro Židy pohoršením, pro ostatní bláznovstvím...“** Židy uráželo, že by mohlo Mesiáše vůbec něco takového potkat a pohanský svět měl zábranu podobnou - je přece proti zdravému lidskému rozumu čekat něco od toho, kdo sám skončil bezmocně na kříži.

O tom, jak těžce se vyznávalo, že ukřižovaný Kristus je Spasitelem, svědčí jeden zvláštní doklad. Na jedné velmi staré domovní zdi v Římě je vyryt tzv. „zhanobený krucifix“. Zpodobňuje Ježíše na kříži, ale neznámý tvůrce mu místo lidské hlavy namaloval hlavu oslí. Pod křížem je voják, který jej vzývá a vztahuje k němu ruce. A pod celou rytinou je ještě nápis: *„Alexamenos vzývá svého Boha“*. Není divu, že už tenkrát víra některých tento tlak pohrdání a posměchu neunesla a raději se Krista vzdali. Jiní zas odříkávali vyznání o ukřižovaném Kristu v soukromí nebo na křesťanském shromáždění, ale nenacházeli v sobě dostatek síly, aby se ke Kristu přiznávali veřejně.

A právě těmto ustrašeným a unaveným křesťanům klade pisatel epištoly na srdce: **„Držme se pevně svého vyznání“**. Ten, který tato slova psal, sám sebe nijak nevyklučoval z nesnází a obtíží, které s tím byly spojeny, chtěl ale sobě i jim připomenout, že právě v kříži je pravá Kristova velikost, která přemáhá a která se nezalekla ani kříže. Právě v Kristově kříži smíme nacházet doklad nepředstavitelné Boží lásky, která se nezastavila ani před smrtí. Právě v jeho oběti se smíme setkávat s přesvědčivým svědectvím o Boží solidaritě s člověkem.

„Máme mocného velekněze - Božího Syna Ježíše, který vešel až do nebe.“

Tento obraz nám chce nejspíš povědět: „*Ježíš prolomil onu bariéru, která přetrvávala mezi námi a Bohem a strhl také všechny přehradu mezi námi lidmi.*“ Ukřižovaný Kristus to je setkání lásky s násilím. Kříž, to je náš násilnický svět hříchu, brutality moci, která se nezastaví před ničím a nic jí není svaté. Naopak ukřižovaný Kristus to je Boží láska v akci, která - navzdory tomu všemu - platí nám i celému světu. A pak: ten, kdo přijímá ukřižovaného Krista, ten v něm nachází **Boží moc a Boží moudrost**. Zmínka o „*nejvyšším knězi*“, nebo „*mocném veleknězi*“ není v této souvislosti náhodná. Podle židovských představ, velekněz předstupoval před Boha s obětí zvířete jako zástupce celého lidu a tímto zprostředkovával smíření. Ježíš ale vykonal ještě něco mnohem většího - za nás lidi, kteří jsme propadli hříchu a za náš svět, který „*leží ve zlém*“ - obětoval sám sebe.

Tato skutečnost se pak musí nutně promítat do našeho života. Nemusíme zůstat takoví, jací jsme - ve svých pádech a proviněních. Náš hřích to není nezměnitelný osud. Nemusím být na tomto světě jen otrokem hříchu. Vždyť Ježíš nepřišel, aby mě odsoudil a zatratil, přišel, „*aby hledal a spasil, co zahynulo*“. A třebaže lidé ve svých odmítavých postojích vůči Kristu zůstávají, On přichází s poselstvím od Boha, že Bůh, náš nebeský Otec, nás má přes to všecko rád a že může nás i celý svět od základů změnit. Je to něco, co se příčí naší logice, něco, co je pro nás nepochopitelné stejně jako pro onoho neznámého římského rytce, který ve svém výtvaru pro tuto nepochopitelnou lásku přisoudil Kristu oslí hlavu.

Mnozí to však zažili sami na sobě, že to byl právě Kristus, který je zcela změnil a dal jejich životu jinou podobu a jiný směr. Poznal to na sobě třeba Zacheus, který nejprve spojil svůj život s penězi a podvody, když se ale setkal s Ježíšem a otevřel svůj život jemu, náhle se mu otevřely oči pro potřeby druhých, nehledal už svou radost v odírání, ale v pomáhání bližním. Poznala to na sobě i žena cizoložnice, kterou přivedli před Krista a jejíž ortel - smrt ukamenováním - byl zpečetěn. Ježíš však svým slovem všechny zahanbil, a ji od sebe poslal jinou cestou života se slovy: „*Jdi a už víc nehřeš.*“ A co jiného je známé podobenství o marnotratném synu než právě svědectví o proměňující moci Boží lásky. Ježíš prolomil přehradu hříchu.

A jinou přehradu, kterou také prolomil, bychom mohli nazvat: posuzování člověka podle jeho výkonu. Ve svých slovech a setkáních poukazoval Ježíš na to, že Bůh člověka neposuzuje podle toho, co dokáže. V příběhu o farizeu a celníkovi nás učí, že před Bohem ještě nežije správně ten, kdo sám sebe pokládá za dobrého a spravedlivého a své bližní poměruje právě jen sám sebou a svými výkony, ale ten, kdo sebe a svou sílu hodnotí velmi skromně a obrací se k Bohu s prosbou o to, aby mu ukazoval správnou cestu života.

A zmiňme ještě další typickou přehradu mezi námi lidmi: Když žalmista v Žalmu 31 říká: „*Hospodine, ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou*“, pak musíme dodat, že toto slovo beze zbytku naplnil Ježíš Kristus tím, jak dovedl svou budoucnost i čas svého života nasadit pro druhé. Často dnes slyšíme nebo sami říkáme: „*Nemám čas*“. Odklízíme tím od sebe všechno, co se staví do cesty našim vlastním zájmům. Proto nám také často zůstává Bůh i člověk vedle nás cizí, protože chceme svůj čas pevně držet ve svých rukou. Ježíš si ale naopak přeje, abychom byli stále lidmi, kteří svůj čas dovedou klást do rukou Božích, aby s ním disponoval sám Bůh.

Pro to všechno se máme držet Ježíše Krista a vyznávat jej. „*Držet se pevně toho, co vyznáváme*“, to ale také znamená být druhému požehnáním. Kdo svůj život spojí s Kristem, ten se také dovede vžívat do situací a postavení svých bližních.

Když někdo sám přestojí těžkou nemoc a žije pak vděčněji a radostněji, má nejspíš více pochopení pro toho, kdo trpí podobně. Takový může být postiženému velikou vzpruhou a povzbuzením. Někdo může doprovázet slepého třeba i velký kus cesty, ale jestliže se nedokáže vžít do jeho situace, těžko pro něj udělá víc. Ježíš Kristus tvoří a buduje solidaritu mezi námi lidmi.

V oddíle o Ježíšově pokušení se nám ukazuje, jak pokušení přichází plíživě a docela nenápadně. Ona propast mezi Bohem a ďáblem může být téměř neviditelná a neznatelná. Medituje nad chlebem člověka: „*Chléb pro celý svět nebo jenom chléb pro mne?*“; nad bezprávím se tu klade otázka: „*Právo pro všechny, nebo jenom pro mne?*“; a ještě: „*Můj úspěch, nebo také úspěch druhého?*“.

Pokušitel to s námi lidmi má velmi lehké, protože všichni máme sklon k egoismu, nebo již žijeme v zajetí sebelásky a pro sebe nevidíme druhé. Svět, kde lidé myslí a jednají tímto způsobem a jedinou pohnutkou v jejich rozhodování je jejich prospěch a sobectví, je svět nezdravý, nebezpečný a neradostný, svět, který je ohrožen ve svých nejvlastnějších základech. „***Pevně se tedy držme toho, co vyznáváme***“. Držme se vyznání, že Ježíš Kristus je naším Pánem. Jen On nám může dávat sílu k tomu, abychom dokázali překonávat všechny bariéry sebelásky a byli zde k požehnání druhým a Bohu k slávě.

Dnešní 1. postní neděle se jmenuje „Estomihi“ to znamená - dle Žalmu 31, 3 - „***Hospodine, buď mi pevnou skalou***“. Je a má to být naší stálou prosbou: „*Hospodine, buď při mně jako skála, o kterou se mohu opřít, když mi hrozí zahledění k vlastnímu úspěchu, k vlastní soběstačnosti, egoismus. Buď při nás jako pevná skála v našem ohrožení sebou samými a ved' nás cestou Ježíše Krista, Spasitele, který přišel, aby sloužil, obstál ve všech pokušeních a obětoval sama sebe za nás i celý svět. Pomoz nám k tomu, ať nám právě tato cesta imponuje a toto vyznáváme. Vždyť naše budoucnost je - ne v našich - ale ve Tvých rukou.*“

Amen.